

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OP.0500.11.2026.AK
4281922.17389125.14122510
Warszawa, 25-03-2026

Dot. odpowiedź na interpelację Posłanek Wioletty Marii Kulpy i Lidii Czechak oraz Posła Roberta Warwasa w sprawie systemu kaucyjnego i zasad zwrotu kaucji za zwrotne butelki, K10INT15837

Pan
Włodzimierz Czarzasty,
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na przekazaną interpelację przekazuję stosowne wyjaśnienia.

- 1. Czy nie powinno być jasno sprecyzowane w przepisach wykonawczych jak może zostać dokonany zwrot klientowi gotówki za wcześniej pobraną kaucję, czyli jeśli sklep nalicza kaucję i klient reguluj ją w gotówce, to dokładnie w taki sam sposób powinien być uregulowany jej zwrot po oddaniu butelek? Tymczasem sieci handlowe nakreśliły inny scenariusz, gotówka i owszem jest pobierana przy zakupie za butelki, natomiast zwrot następuje bezgotówkowo w postaci нефiskalnego paragonu zmuszającego klienta do dokonania ponownych zakupów w tym sklepie, aby odzyskać gotówkę w towarze. Taki system kaucyjny bez zwrotu gotówki funkcjonuje już w sieciach znanych mi sklepów Auchan, Lidl i Biedronka.***

Zgodnie z obowiązującymi przepisami¹ dot. systemu kaucyjnego konsument ma mieć zapewnioną możliwość otrzymania zwrotu w formie pieniężnej – niezależnie od tego, czy sklep prowadzi zbiórkę ręczną czy za pomocą automatów RVM i korzysta z drukowanych bonów. Ministerstwo Klimatu i Środowiska jednoznacznie podkreśla, że bon kaucyjny musi być wymienialny na gotówkę lub środki pieniężne, a sklep nie może uzależniać wypłaty od dokonania zakupów.

Bony kaucyjne to rozwiązanie techniczne stosowane przy prowadzeniu zbiórki opakowań za pomocą automatów RVM po to, aby urządzenia nie musiały być zasilane monetami i mogły działać dłużej bez serwisowania. Takie rozwiązanie nie stoi w sprzeczności z przepisami pod warunkiem, że bon można łatwo spieniężyć przy kasie sklepu.

Warto w tym miejscu podkreślić, że system z założenia jest bezparagonowy. Zwrotowi podlegają wyłącznie opakowania ze znakiem kaucji, a przedstawienie dowodu zakupu nie jest wymagane. Można oddać opakowania w dowolnym punkcie zbiórki (np. w sklepach o powierzchni powyżej 200 m²), niezależnie od miejsca wcześniejszego zakupu.

Tak więc obecnie sklepy prowadzące zbiórkę automatyczną wydają bony z maszyn RVM, ale zgodnie z prawem każdy klient może udać się z bonem do kasy lub punktu obsługi klienta

---

¹ Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2025 r. poz. 870, z późn. zm.).

i zażądać wypłaty gotówki, sklep musi wypłacić pieniądze i nie może wymagać, aby bon został wykorzystany na zakupy.

- 2. W jaki sposób Ministerstwo raportuje, kontroluje rozwój sieci butelkomatów, ponieważ tak duże sieci handlowe jak np. Auchan nie wprowadziły butelkomatów, opakowania są zbierane przez punkty obsługi klientów w foliowe worki, a często klientom nie chce się czekać w kolejce do punktu obsługi i rezygnują z oddawania butelek. Czy jest stworzona jakakolwiek mapa, która może być uzupełniana, aby stanowiła drogowskaz dla klientów sklepów, bądź inne formuły ustawienia automatów w przestrzeniach miast, co znacznie usprawniłoby obsługę systemu kaucyjnego.**

Obowiązujące przepisy nie nakładają na sklepy obowiązku instalowania automatów RVM. Decyzja o zakupie i ustawieniu butelkomatów należy do prowadzącego daną jednostkę handlową. Część jednostek decydować się będzie na przechodzenie na zbiórkę automatyczną wraz z rozwojem systemu. Czas oczekiwania na obsługę zwrotów manualnych sukcesywnie się skraca, ponieważ sklepy są coraz lepiej przygotowane do przyjmowania opakowań (m.in. przez rozbudowę punktów zwrotu i zwiększanie liczby stanowisk).

Pomimo, że automaty nie są obowiązkowe, to właśnie one stanowią naturalny kierunek rozwoju systemu. Wdrożenie maszyn RVM skraca czas obsługi klientów, eliminuje konieczność dodatkowej ręcznej weryfikacji opakowań oraz - co bardzo istotne - przyspiesza rozliczenia między sklepem a operatorem systemu. Co warto podkreślić, są to rozwiązania oczekiwane przez konsumentów - co potwierdzają przykłady z innych państw, gdzie system kaucyjny działa od lat. W krajach takich jak Niemcy, Dania czy Rumunia automaty stały się standardem i są najbardziej poszukiwanym przez klientów sposobem zwrotu opakowań.

Aby zapewnić realizację ustawowych obowiązków przyjmowania opakowań przeprowadzana będzie kontrola w sklepach o powierzchni powyżej 200 m². Inspektorzy WIOŚ przeprowadzą kontrolę prawidłowości pobierania i wypłacania kaucji, bez względu na to, czy sklep korzysta z automatów, czy zbiera opakowania manualnie.

Ministerstwo nie prowadzi mapy lokalizacji butelkomatów. Obecnie informacje o dostępności automatów publikują głównie same sieci handlowe oraz niezależne fundacje. System dopiero się rozwija - liczba automatów zwiększa się każdego miesiąca, co potwierdzają dane o postępujących wdrożeniach w wielu sklepach. Jedną z map przygotowuje fundacja Odzyskaj Środowisko w ramach prowadzonej platformy edukacyjnej Zwrotomat.pl. **Zawiera ona lokalizacje 14 678 punktów zwrotu** (dane aktualne na 23.03.2026). Aktualizacja zgłoszonych przez Użytkowników punktów zbiórki odbywa się w trybie tygodniowym.

- 3. Czy Ministerstwo nie widzi zatem konieczności uszczegółowienia przepisów w zakresie zwrotu gotówki dla klientów oddających butelki w sieciach handlowych objętych systemem kaucyjnym?**

W ocenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska obecne przepisy są wystarczająco precyzyjne, szczególnie w odniesieniu do obowiązku zapewnienia zwrotu kaucji w formie pieniężnej. [Ministerstwo w swoich przekazach](#) jednoznacznie podkreśla, że ustawa definiuje kaucję jako kwotę pieniężną zwracaną w momencie zwrotu opakowania lub odpadu opakowaniowego. Co za tym idzie, odmowa zwrotu kwoty pieniężnej - przykładowo gdy klient nie dokonuje nowych zakupów - jest jednoznaczna z naruszeniem obowiązków ustawowych.

Obowiązek prawny został już jasno określony – klient ma zawsze prawo zażądać gotówki w kasie lub w punkcie obsługi klienta. Przepisy wskazują również, że samo wydrukowanie bonu nie stanowi jeszcze zwrotu kaucji, dopóki klient nie otrzyma realnych środków pieniężnych. W związku z powyższym Ministerstwo nie widzi obecnie potrzeby dalszego doprecyzowania przepisów, ponieważ w jego interpretacji obowiązek wypłaty gotówki jest jednoznaczny i bezpośrednio wynika z ustawy.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości: Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM.